

Lahden kaupungin aluepalvelutoimikunta

Aika 25.3.2026 klo 16.30–19.30
Paikka Kaupungintalo, Kaupunginhallituksen sali, 2.krs
Osallistujaluettelo

Toimikunnan jäsenet:

Kimi Uosukainen, puheenjohtaja
Marko Lindqvist, varapuheenjohtaja
Teresa Rautapää, jäsen
Elisa Lientola, jäsen
Jetta Laakso, jäsen
Riina Puusaari, jäsen, poistui klo 19.15
Pertti Arvaja, jäsen
Kalle Aaltonen, jäsen, saapui klo 16.36
Tuomas Sorsa, jäsen
Markku Kamula, jäsen

Puhe- ja läsnäolo-oikeudella mukana olevat:

Francis McCarron, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, poissa
Mika Kari, kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja, poissa
Lasse Pakkanen, kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja
Mira Nieminen, kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja, saapui klo 16.35
Pekka Komu, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Milla Bruneau, kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja, saapui klo 16.35
Marju Markkanen, kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja, poistui klo 18.50
Toni Putula, kaupunginhallituksen III varapuheenjohtaja, poissa
Niko Kynnäräinen, kaupunginjohtaja, poissa

Muut osallistujat:

Sari Alm, kehittämisjohtaja

Eija Jouhilahti, sihteeri

Eija Leino, tulosaluejohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, kohta 4

Mika Harju, varhaiskasvatusjohtaja, asiantuntija kohta 5

Virve Jämsén, opetus- ja kasvatusjohtaja, asiantuntija kohta 5

Matti Saarela, palvelupäällikkö, asiantuntija kohta 5

Jouni Kivilahti, nuorisotoimenjohtaja, asiantuntija kohta 5

Jouni Arola, toimitilajohtaja, asiantuntija 5

Kokouksessa esitettävä materiaali löytyy ennen kokousta toimikunnan Teamsistä.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 16.30.

2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (12.3.2026) muistio.

4. Hyvinvointialueen sosiaalipalvelut ja sosiaalityön kaupunkitasoinen tarkastelu/Eija Leino

Aluepalveluohjelman tavoitteena on mm. eri kaupunginosien tasapuolinen kohtelu, kehityksen varmistaminen ja segregaaation ehkäiseminen. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen järjestämällä palveluilla on vaikutusta lahtelaisten kokemuksiin julkisista palveluista. Päijät-Hämeen hyvinvointialueen Työikäisten palveluiden ja sosiaalihuollon päivystyspalveluiden tulosaluejohtaja Eija Leino esitteli hyvinvointialueen sosiaalityön tilannetta ja palveluita Lahdessa.

Eija Leino kuvasi esityksessään hyvinvointialueen sosiaalityön ajankohtaista tilannetta ja keskeisiä kehityssuuntia. Hän toi esiin sosiaalihuollon roolin yhdenvertaisuuden ja osallisuuden vahvistajana sekä kuvasi ilmiöitä, jotka näkyivät lahtelaisten palvelutarpeissa, kuten mielenterveyteen, päihteisiin, työllisyyteen ja arjen hallintaan liittyvät haasteet. Esityksessä todettiin, että sosiaalityössä kohdatut palvelutarpeet ovat muuttuneet aiempaa monimuotoisemmiksi, mikä heijastuu palveluiden kysyntään ja työskentelyn vaativuuteen.

Leino esitteli työikäisten palveluiden kokonaisuuden, johon sisältyvät sosiaalihuollon ohjaus ja neuvonta, monialainen työllistymistä tukeva toiminta, taloudellisen tuen palvelut sekä sosiaalinen kuntoutus. Lahdessa ohjauksen ja neuvonnan palveluissa asioi vuosittain yli kymmenentuhatta henkilöä, ja aikuissosiaalityössä asiakkuudet ovat usein pitkäkestoisia ja vaativat useiden palvelujen yhteensovittamista.

Kokouksessa käsiteltiin myös etsivän ja jalkautuvan työn merkitystä palvelujen piiriin ohjaamisessa sekä päiväkeskustoimintaa matalan kynnyksen tukena. Päiväkeskuksissa kertyy vuositasolla useita tuhansia asiakaskäyntejä, mikä kuvastaa toiminnan laajuutta ja tarvetta. Lisäksi Leino kuvasi pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen tähtäävän hankkeen etenemistä. Hankkeessa kehitetään uusia toimintamalleja ja jalkautuvaa tukea, ja työ kohdentuu asiakasryhmiin, joissa tuen tarve on keskimääräistä suurempi.

Esityksen jälkeen käytiin laaja keskustelu, jossa sivuttiin muun muassa sosiaalipalveluiden ja muiden toimialojen yhteistyötä, palveluiden kohdentamista, päihdekulttuurin muutoksia ja sosiaalityön pitkän aikavälin haasteita.

Päätös: Esitys ja käyty keskustelu merkitään tiedoksi.

5. Nastolan lasten ja nuorten palveluverkko sekä työpaja/ Virve Jämsén, Matti Saarela, Mika Harju, Jouni Kivilahti, Jouni Arola

Aluepalvelutoimikunta on edellisen kokouksen työpajassa 12.3.2026 tunnistanut yhdeksi aluepalveluohjelmassa esitettäväksi avainkohteeksi Nastolan alueen lasten ja nuorten palveluverkkoratkaisut. Viranhaltijat esittelivät ehdotuksen Nastolan alueen lasten ja nuorten palveluverkkoratkaisuksi, jota toimikunnan jäsenet kommentoivat työpajassa.

Esityksessä tarkasteltiin Nastolan lasten ja nuorten palveluverkkoa sekä siihen liittyviä tulevia muutostarpeita. Katsaus sisälsi varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalvelujen nykytilan sekä väestökehityksen ja palvelutarpeiden ennusteet. Esittelyssä tuotiin esiin, että alueen varhaiskasvatuspalvelut toimivat pääosin vakiintuneissa yksiköissä, ja useimmat päiväkodit ovat kapasiteetin osalta hyvin hyödynnettyjä. Osassa yksiköistä on lähivuosina peruskorjauksen tarvetta, ja erityisesti Erstan päiväkodin jatkosuunnittelu kytkeytyy kouluratkaisuihin.

Perusopetuksen osalta viranhaltijat esittelivät Nastolan kouluverkkoon liittyviä ratkaisuja ja niiden vaikutuksia eri toimipisteisiin. Keskustelussa tuotiin esiin sekä lyhyen että pitkän aikavälin tilatarpeet, oppilaaksioton järjestelyt ja mahdolliset siirtymävaiheet. Lisäksi käsiteltiin Kirkonkylän koulun toiminnan päättymiseen liittyviä järjestelyjä sekä tilojen riittävyttä Rakokiven ja Nastopolin yksiköissä. Esityksessä korostettiin tarvetta tarkastella kokonaisuutta yhtenäisenä verkostona ja varmistaa palvelujen sujuvat siirtymät väestöennusteiden mukaisesti.

Nuorisopalveluista todettiin, että Nastopolin nuorisotila toimii yläkoulun yhteydessä ja tarjoaa perustan sekä nuorisotilatoiminnalle että jalkautuvalle nuorisotyölle. Esityksessä arvioitiin, että nykyiset tilat riittävät lyhyellä aikavälillä, ja pitkän aikavälin ratkaisut kytkeytyvät mahdollisiin yläkouluratkaisuihin.

Esittelyn jälkeen toimikunta siirtyi työpajatyöskentelyyn. Keskusteluissa käytiin läpi päiväkotien ja koulujen tilatarpeita, oppilaaksioton vaikutuksia, väestöennusteiden mukanaan tuomia muutoksia sekä toimipisteiden pitkäjänteistä sijoittumista. Työpajoissa tuotiin esiin myös tarve kokonaisvaltaisille ratkaisuille, jotka huomioivat sekä tilojen terveellisyyden ja turvallisuuden että palvelujen saavutettavuuden eri puolilla Nastolaa. Työpajojen kooste toimitetaan seuraavaan kokoukseen, jossa toimikunta alkaa muodostaa omaa esitystään alueen palveluverkosta.

Päätös: Esitys ja käyty keskustelu merkitään tiedoksi

6. Edellisen työpajan havainnot (12.3.2026)

Aluepalvelutoimikunnan tehtävänä on laatia esitys aluepalveluohjelmasta vuoden 2026 aikana. Valtuustotasoinen aluepalveluohjelma ohjaa kaupungin investointiohjelmaa ja eri palvelualueiden palveluverkon kehittämistä viimeistään vuodesta 2027 alkaen.

Aluepalvelutoimikunta on käsitellyt helmikuussa 2026 kokousten yhteydessä kaupungin alueittaisia palveluita. Työpajatyöskentelyssä on tarkasteltu alueiden nykyistä palveluverkkoa, väestökehitystä ja sosioekonomisia tekijöitä sekä pohdittu palveluverkon kehittämistarpeita. Työpajoissa tehtyjä havainnointeja käsiteltiin toimikunnan edellisessä kokouksessa 12.3.2026 ja tunnistettiin avaintoimenpiteitä tai -kohteita, joista aluepalveluohjelmassa pitäisi tehdä ratkaisuja tai mistä asioista tarvitaan vielä lisätietoja. Tunnistetuista avaintoimenpiteistä ja lisäkysymyksistä vastauksineen tehty yhteenveto on kokousaineiston liitteenä.

Toimikunta kävi keskustelun lisäkysymyksien vastauksista ja arvioi, olivatko edellisessä kokouksessa nostetut avaintoimenpiteet tai -kohteet aluepalveluohjelman jatkovalmistelun kannalta relevantteja. Lisäksi esiteltiin suunnitelma avaintoimenpiteiden tai -kohteiden käsittelystä seuraavissa kokouksissa.

Kokouksessa käsiteltiin 12.3.2026 järjestetyn työpajan kooste, joka sisälsi toimikunnan eri ryhmien tunnistamat avaintoimenpiteet ja jatkoselvitettävät kokonaisuudet. Työpajassa oli tarkasteltu kaikkien kymmenen alueen palveluverkkoa, väestökehitystä ja palvelutarpeita, ja näiden pohjalta oli nostettu esiin teemoja, jotka edellyttävät joko linjausta tai lisätietoja ennen aluepalveluohjelman valmistumista.

Keskustelussa tuotiin esiin useita varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja nuorisopalveluihin liittyviä kysymyksiä eri puolilta kaupunkia. Esille nousivat muun muassa keskustan päiväkotiverkon kehittäminen, yksittäisten päiväkotien ja koulujen tulevat ratkaisut, tyhjentyvien kiinteistöjen jatkokäyttö sekä palvelujen saavutettavuuden varmistaminen. Lisäksi käsiteltiin alueita, joissa väestörakenne tai kaavoituksen muutokset edellyttävät kokonaisuuden uudelleenarviointia.

Työpajassa nousi esiin myös kaupunkisuunnitteluun liittyviä havainnointeja, kuten ostarialueiden tulevaisuus, täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja uusien asuinalueiden vaikutukset palveluverkkoon. Näiden teemojen todettiin vaativan jatkotarkastelua, ja osa kysymyksistä siirtyy kaupungin muille valmistelutahoille. Lisäksi keskusteltiin leikkialueisiin,

liikuntapalveluihin ja kyläyhteisöjen toimintaan liittyvistä havainnoista, joihin oli koottu lisäselvityksiä.

Toimikunta totesi, että työpajan kooste antaa hyvän kokonaiskuvan valmistelun etenemisestä ja auttaa tunnistamaan teemoja, jotka on huomioitava tulevilla kokouksilla ja aluepalveluohjelman rakenteessa.

Päätös: keskustelu merkitään tiedoksi.

7. Aluepalveluohjelman politiikkalinjaukset ja työpaja

Aluepalvelutoimikunta jatkaa aluepalveluohjelmaan liittyvien politiikkalinjausten valmistelua. Työpajassa tarkastellaan linjausaihiota, jotka ovat nousseet esiin syksyn ja alkuvuoden työpajoista, seminaareista ja 12.3. kokouksen tiivistelmästä.

Sari Alm esitteli luonnoksen aluepalveluohjelman politiikkalinjauksista, joiden tarkoituksena on ohjata ohjelman valmistelua ja muodostaa sen keskeiset tavoitteet. Esityksessä käsiteltiin sekä ennaltaehkäiseviä että korjaavia linjauksia, jotka liittyvät muun muassa palvelujen saavutettavuuteen, lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseen, asuntokannan kehittämiseen sekä poikkihallinnollisen yhteistyön ja tiedolla johtamisen vahvistamiseen. Linjaukset täydentävät palveluverkkotyötä ja luovat suuntaviivoja sille, miten kaupunki voi vastata alueiden erilaisiin tarpeisiin ja ehkäistä hyvinvointi- ja palveluerojen kasvua.

Esittelyn jälkeen toimikunta keskusteli linjausten sisällöstä ja jatkovalmistelusta. Toimikunnan työskentelyä päätettiin muuttaa siten, että toimikunnan jäsenille sekä puhe- ja läsnäolo-oikeuden omaaville lähetetään kysely, jossa he voivat kommentoida politiikkalinjauksia. Tulokset esitellään seuraavassa kokouksessa ja työskentelyä jatketaan työpajassa.

Päätös: keskustelu merkitään tiedoksi.

8. Katsaus aluepalveluohjelman valmisteluun/Kimi Uosukainen, Sari Alm

Käydään läpi aluepalveluohjelman valmistelutilanne. Toimikunta ohjaa valmistelutyötä ja päättää ohjelmaa koskevasta esityksestä. Valmistelua tukee kaupunginjohtajan asettama viranhaltijoista koostuva aluepalvelutyöryhmä.

Puheenjohtaja ja kehittämisjohtaja esittelivät ajantasaisen katsauksen aluepalveluohjelman valmisteluun. Katsauksessa todettiin, että työ etenee suunnitellusti ja että toimikunnalla on keskeinen rooli linjausten ja palveluverkkoon liittyvien kokonaisuuksien ohjaamisessa kevään aikana. Valmistelua tukee viranhaltijatyöryhmä, joka tuottaa toimikunnalle tarvittavaa aineistoa. Lisäksi katsauksessa kerrottiin myös kevään osallistamistilaisuuksista, joiden aikataulut toimitetaan toimikunnalle. Jäsenillä on halutessaan mahdollisuus osallistua valmisteluvaiheen keskusteluihin.

Päätös: katsaus merkitään tiedoksi.

9. Seuraavat kokoukset

7.4.2026 Kesken olevat päiväkotiratkaisut

14.4.2026 Kasakkamäen koulu

21.4.2026 Kaupunkisuunnittelukohteet

29.4.2026 Alustavat luonnokset politiikkalinjauksista ja palveluverkkomuutoksista

Kokouksessa käytiin läpi tulevien kokousten aikataulut ja teemat. Todettiin, että huhtikuun kokoukset keskittyvät aluepalveluohjelman valmisteluun ja sen keskeisiin osa-alueisiin, kuten päiväkotiratkaisuihin, Kasakkamäen koulua koskeviin kysymyksiin ja kaupunkisuunnittelun kokonaisuuksiin. Toimikunta merkitsi kokousajankohdat ja alustavat aiheet tiedoksi.

Päätös: todettiin kokousajankohdat ja alustavat aiheet.

10. Muut asiat

Käsiteltiin muut aluepalveluohjelman valmistelua koskevat asiat.

Päätös: merkitään tiedoksi, ettei muita asioita ollut.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.35.

Puheenjohtaja Kimi Uosukainen

Sihteeri Eija Jouhilahti